

Register.

A:r 4. Nygårdsfrun på Tunagården.

B:d 3. Dödsvarsel nyårsafton.

J:e 4. Bröllop.

J:f 5. Vårtor.

" 6. Slaget.

" 7. Huvudvärk.

" 8. Hylleknotor.

J:g 9. Begravning.

N:s 10. Julefton, utklädning m.m.

N:b 11. Fastlagsmåndag.

2264

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVKort Frankmann 2.
Bes. Från Olsson

ren.

"Nygårdsfrun" på Tunasården.Sågen.

I mitten av 1800-talet köpte en sjökapten Unérius Nygård /nuvarande Tunasgården/ och hade i sällskapet ett fruntimmer, som man antog var hans fru. Som värdinna var hon snål och hård och stygg mot tjänarna. Alla skåp höll hon låsta och gick alltid med en korg där nycklarna förvarades. Även efter döden kunde hon ej skilja sig från sin egendom, utan kommer igen om nätterna och skramlar med nycklarna /enligt en annan version, sitter hon stilla på en stol i ett särskilt rum/. När gårdsklockan kallade drängarna till mat sjöng den under hennes tid, påstodo däringarna:

Blå välling och surer sill,
Bulghunne komme in.

/hunnarne: drängarna./

acc 2264
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2264

3

Nyårsafton.

Nyårsafton.

När man nyårsafton gav en hund en bit bröd och han ej
ät utan lade brödet vid dörren, dog givaren innan årets slut.

---

acc 2264

2264

4

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bröllop.

Bröllop.

Vid bröllop användes förridare, som efter vigseln i kyrkan redde hem så fort de kunde och hämtade brännvin, som de kommo de övriga hemkommande till mötes med. De som kommo sist till bröllopet finge åka i rullebör och sedan "hugga bränne".

2264

5.

acc 2264
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

rtor.

Vårtor.

Man skulle taga lika många ärter, som man hade vårtor gå bak-
länges mot en brunn. Kasta ärterna bak ryggen ned i brunnen och
skynda in innan ärterna kommit till botten i brunnen.

---

*acc 2B64***LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV**

Slaget.
/epilepsi/.

Slaget.
/epilepsi/

Konsten var att få den sjuke våldsamt uppretad. Detta åstadkoms genom att slå huvudet av en tup och slå blodet i ansiktet på den sjuke. Jag kommer ihåg en fru vars son led av slaget. Modern slog åder på sig och lät honom dricka men utan verkan tills ovanstående medel försöktes.

---

acc 2264

2264

7

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Huvudvärk.

Vid huvudvärk sade man att "huvudet har fallit ner".
Därför måste man "draga upp det igen", vilket åstadkoms
genom ett kraftigt tag i håret och ryck uppåt tills ett
smällande ljud hördes.

Huvudvärk.

acc 2264

8.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVHyllekmutor.Hyllekmutor.

En torsdag, en söndag och en torsdag /el. tvärtom/
skulle man gå till en, som hade en ko, och be om osilad
mjölk, som då sattes fram. Sedan skulle den lidande gå till
gården i fråga, icke säga ett ord och ej svara på tilltal, ta
mjölken, tvätta sig i den och fortfarande utan att säga ett
ord gå till en hylle- eller törnrosbuske, slå ut mjölken
över den och säga:

"Här har du till dej och dina
så kan du la ble mej och mina."

---

acc 2264
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Begravning.

Begravning.

Då någon var död på ön gick en särskild "böman" som i min tid alltid var iklädd vita handskar omkring och bjöd till begravning. Kransar köptes då i Landskrona och syddes sedan på papp och hängdes upp på gavelbänken i kyrkan. Om den döde varit särskilt avhållen har det hänt att kransen sattes av givaren i glas och ram. Jag kan erinra mig en ung flicka som fick detta, vars kamrater följde henne till graven under det att de beströdde hela vägen från sorgeluset till kyrkan med vita blommor. Någon dödgravare fanns ej utan ett par av den dödes bekanta grävde graven. Begravningsgästerna skottade sedan igen graven och spadarna kastades ovanpå i en hög.

arc 2264

Julaften.

Julaften.

Uthållning var vanlig med pojkar till flickor och tvärtom. På julaften kastades klapparna in genom dörren och den som kastade den fick inte bli tagen. Klapparna samlades ihop av alla i så stora högar som var och en hann med och synt om den i vars hög ej en enda klapp fanns till honom själv; han fick lida spott och spe. En vers som belyser det myckna standet julaften och juldagen är följande:

Julaften och julala
ha vi så gott som vi vill ha
men Annandag jul
gömmaer mor sitt sul
och inte vill det komma /d.v.s. fram/

—
Knutdagen sopades julen ut med en kyast över tröskelen.
—

Avskrift.

2264:11

Dubblott

Skåne

Frankman, Kurt, Kand.

Rönnebergs (Hven)

Malmö

Fru Olsson

1929

Hven

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fastlagsmåndag.

Fastlagsmåndag slogo pojkarna "katten ur tunnan", som under min tid var en brännvinsflaska. Hästarna voro grannt prydda, de som lyckades fick ett band om handen och kallades "kattekung".